

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Să protestăm!

De când legea pentru învățarea silită a limbei maghiare în scolile confesionale nemaghiare, rămâne s'a inarticulat cu desconsiderarea amăritoare a reprezentației sârbatorești făcute de către căpeteniile bisericilor române la cel mai înalt loc: Români — atât cei greco-orientali cât și cei greco-catolici — par a fi cuprinși de un fel de desperație, a mai ajunge pe calea rugămintei la respectarea, nu a dorințelor lor legitime, ci a drepturilor lor, ce nu de mult au fost sancționate de prea înălțatul monarch.

Guvernul maghiar, ba să numai facem o deosebire naivă, Maghiarii, sbătându-se în valurile unui șovinism nebun, așa dicând prin fie care act manifestează o dușmănie necualificabilă de câte ori e vorba de nemaghiari, de Români. Nu regularea însăși a diferitelor raporturi scolare, economice... cu un cuvânt aparținând politicii sociale, ci un *pretext bun și potrivit pentru sugrumarea a tot ce nu e suflare maghiară* este ținta cu ochi cu sprâncene a „civilizațiunei“ maghiare, care pretinde a fi europeană, și chiar înaintată. Rodele legislative ung. precum am vădut cu sufletul pe cât de uimit pe atât de amărit, au fost bunăoară legea prin care se impune învățarea limbei maghiare chiar în scolile populare, legea urbarială... Lumea credea că s'a covârșit — cel puțin de ocamdată — atât nesațiul de consumțiune cât și puterea mistuitoare a „națiunei.“ Dar s'a înșelat. Încă nu s'a introdus în viață învățământul limbei maghiare în scoalele populare, primare: și eacă dușmanii ființei noastre nemaghiare s'au și gândit a pune la cale un chip nou eară de a nimici existența noastră ca Români, bacia creștini ai unei biserici autonome. Da!

Prin noul proiect de lege pentru regulara scolilor medii se pune securea la temelia autonomiei bisericei noastre dreptcredincioase, care numai înainte cu vre o căți-vă ani au primit în „Statutul organic“ constituțiunea sa sancționată de suveranul nostru. Abia a trecut un deceniu de când Domnitorul Ungariei, la propunerea ministrului Ungariei a subscris actul care cuprinde autonomia bisericei greco-orientale române din acest stat: astăzi se și desperă a mai pute scuti de nimicire dreptul sancționat de coroană?!

Amărăciunea înneacă ori ce răspuns în peptul nostru! Una însă sîntem datori înaintea lui Dumnezeu, înaintea lumii și înaintea consciinței noastre să facem: Să protestăm prin organele noastre chemate în contra despoiariei bisericei noastre greco-orientale române de drepturile sale consfințite prin subscrierea Monarhului Nostru, de care ne rugăm pentru Dreptate!

Revista politică.

Sibiu, în 15 Ianuarie.

Foaia oficială de Mercuri publică trei bilete preainalte. Unul adresat ministrului de externe Kálnoky, altul ministrului president Tisza și al treilea ministrului president Taaffe. Toate au în vedere convocarea delegațiunilor în sesiune extraordinară pe 28 Ianuarie n.

Scirile de pe câmpul rescoalei, dice o foaie vineză, sînt foarte rare, și noi adaugem, că mai numai sînt de loc. Causa acestui fenomen este că diarelor li s'a interzis publicarea despre mișcări de trupe, de altă parte censura cea rigoroasă la oficiile telegrafice în țările ocupate și în Dal-

mația față cu toate scirile privitoare la rescoală. Se înțelege că timp îndelungat lucrurile nu vor pute sta ascunse și mai că sîntem aplecați a da drept acelor, cari țin că e de prisos din partea deregătoriilor a ascunde cele ce se petrec în sudul monarchiei. O scire din Zara anunță că Crivoscianii desfășură pe munți flamura serbească când ved câte o corabie trecând în dreptul lor. Dealtmintrea se rețin de ori ce ostilitate și preste tot se ved dispuși a se feri de ori ce demers ofensiv. Ei se par a aștepta. Într'aceea „Golos“ se vede îngrijiat, că Austro-Ungaria, după ce va suprima rescoala se va întări în peninsula Balcaunilor și pe calea aceasta va supune principatele serbesci puterei sale. „Este de mare importanță, dice foaia din Petersburg, ca Muntenegiu și Serbia să respingă pretensiunile Austriei; într'aceasta interesele Rusiei, Angliei și Italiei sînt identice. Principele Nicola al Muntenegrului și Milan al Serbiei trebuie se scie, că nu vor rămâne fără sprigin, dacă își vor apăra independența. Cu toate că episoada privitoare la convențiunea austro-muntenegreană s'a sfârșit fără de rezultat, este foarte instructivă și nu va trece pe lângă diplomația europeană fără de a lăsa vre-o urmă după sine. Expectațiunile aceste sînt un pendant foarte semnificativ lîngă declarațiunile diariului „Journal de St. Petersburg“ după care „Serbia și Muntenegrul sînt pe nedrept acuzate că spriginesc rescoala din Bosnia și Erțegovina.“

În legătură cu declarațiunile făcute de dl. Tisza în casa deputaților Ungariei despre rescoala din Dalmația și din provinciile ocupate, serie „Temps“ din Paris, că toate cele ce le spune dl. Tisza sînt foarte frumoase; în faptă însă situațiunea pare a deveni foarte serioasă. Foaia parisiană aseamană situațiunea Austro Ungariei cu a Franciei în Africa și după ce înșiră toate greutatețile luptei parțiale cu insurgenții nu se îndoiesce că Austro-Ungaria va

remâne învingătoare, însă numai cu jertfe de oameni, bani și timp.

Bismarck și Puttkamer au declarat în parlamentul Germaniei că pe orizontul Europei se arată nori amenințători. Ordonanța împ. Wilhelm nu are așa dară scopul de a provoca vre un conflict în lăuntru, ci vrea se consolideze o monarchie socială drept bulevard în fața anarchiceie republice radicale a viitorului din Francia. Germania la izbucnirea crizei trebuie se fie un asil al dreptului și libertății. Dealtmintrea și la meadžanoapte și la răsărit se arată nori cari până una altă sînt veduți numai de bărbați de stat la înălțime.

Lupta care va decide asupra sorții lui Gambetta s'a început în 26 Ian. n. Se dice că șansele lui Gambetta s'ar fi mai îmbunătățit.

„Românul“ despre situațiune.

În primul său articol „Românul“ apreciază situațiunea politică în modul următoriu:

„Greutățile prin cari trecurăm în acesti ani dia urmă și pozițiunea ce câștigărăm în concertul Statelor europene trebuie să ne facă a cugeta serios și a ne descepta și mai mult băgarea de seamă față cu așa numitele eventualități ale viitorului.

„În diplomație nimic nu este stabil, nimic sigur: totul se mișcă în giurul unor cause necunoscute, mai totdeauna dintre cele mai neasceptate și mai greu de prevădut.

„Moștenirea ce primi anul acesta nu este dintre cele mai bune, cu toate asigurările ce se făcură despre pacea și linișcea Europei.

În ori ce cas, datori sîntem să înfățișăm situațiunea astfel cum este și să ne dăm bine seama de mersul lucrurilor.

„Ori încotro ne întoarcem privirea, nu vedem limpede și lămurit ta-

FOIȚA.

Un vis pe calea spre pădure după lemne *).

Era o zi de eamnă din cele mai geroase. Badea Nică gătindu-și lucrul pe afară, dând la vite de muncă și mai stringend cei ogrinjeni de prin ogradă, veni în casă inghetat ca ciocanul, se aședă lîngă vatră în care ardea focul, și dise femeii sale următoarele cuvinte:

„Mă femeie! Lasă la pârdaľnicul afurisita cea de pânză și dă-mi ceva de muncă, că-s lat de foame. Doar' și eu lucru de astă-dimineață ca un om; și tot în frig pe afară, nu ca tine în casă. Ție par'că nici nu-ți pasă! Te pui lîngă statevele cele mînca-le-ar focul și mocnesci acolo toată ziua cu suveica în mână. Uîți că mai trăesc și eu pe lîngă casă.“ — Ear lelea Casandra, soția lui badea Nică, auđind vorbele aceste lăsă vatalele din mână, se sculă de pe scaun

și dărză cum era ti dise: „Mi-ai tăiat ađi lemne ca să-ți dau de muncă?“

„De unde să-ți taiu dacă lemnele s'au sřiřit? Mai rabdă o leacă până s'a bate drumul și apoi m'oiu duce la pădure și ți'oiu aduce lemne câte ți'or placă. Până afunci necăjesc cum poți. Mai arde beldele cele de haldani, că tot stau de geaba.“

„Așa ți-i treaba badiule! Lasă că mi-i umbla flămând. Eu nu te pricep pre tine mei bărbate! În mijlocul ernei să trăiesci tu fără o lodvă de lemn. Ți dic atăta că de nu mi'or fi lemnele aduse până în 3 zile, n'ai ce căuta pe lîngă casă. M'am săturat de așa un traiu. Să-mi mănânc zilelele cu heldiile cele afurisite. Auđit-ai vorbă? Și încă una. Tu scii că duminecă se împlinesce anul decând am îngropat pre mămucia — D-đeu s'o erte — și că trebuie să i facem la biserică o leacă de prasníc. Cum ți'oiu coace mălaiul dacă te-i codi încă mult și u te-i duce la pădure?“

„Stăi mă femeie să se puie drum de saniă, că doară n'a murit mama pădurii. Până duminecă voiu împrumuta de unde va.“

„Mie împrumut nu-mi trebuie“ — răcni lelea Casandra și merse la vatră. Aducend muncă, i-o dedu bărbatului său dicendu-i:

„Să scii, că încă astăzi ai să mergi la pădure ca pe mîne seară să te poți întoarce! M'ai auđit?“ Badea Nică numai dise nici un cuvënt, și potolindu-și foamea oftă și vorbi către sine: „Ear a intrat dracul intrença.“ — Ear lelea Casandra se făcea că nu-l aude și se puse mai departe la țesut. Sřiřindu-și Nică muncă își făcú o cruce drept mulțămire lui D-đeu, își luă cușma cea țurcănească din cuiu și fără să mai dică ceva eși afară. Merse întins în șandramă de lîngă grajdii și scoțind un lemn de lucru pe care îl ține ascuns, stupi de vre o câte-va ori în palme și începú să ciopească nisce țepuși de saniă. Bada i umbla în mări ca unui meșter vechiu și cât ai bate în palme erau gata patru țepuși. În urmă mai scoase saniă cea talpăiată și aședă în ea cele trebuincioase.

A avut de lucru până la ameadă-đi pentru că amuși da de un cuiu că lipsește, amuși zăria că resteile sînt

slabe și toate aceste trebuia să le facă. Un gospodariu bun vrea să aibă toate în rânduială și aceasta îi plăcea lui badea Nică. Casandra îl privia din casă prin fereastră și se bucura foarte mult, vedend că vorbele ei n'au fost inzadar. Badea Nică se gătia la pădure. În saniă își puse el și lanțurile cele groase de legat, își mai puse și toporul și toate celelalte unelte, cari îi erau de lipsă. Seara avea să se pornească ca să fie des-dimineată la pădurariu. Și apoi avea bună bucată de drum.

Afară gerul se mai muiașe și ceriul se învăluse cu nescie nouri groși. Cioarele sburau tot cărduri și corbii tăiau aerul a lenes scoțend câte un strigăt croncănitoriu. Aceste erau semnele cele mai bune, că avea să ningă.

Era către seară. Înaintea casei lui badea Nică sta saniă dea-gata și boii cei bătrani, boi cu nădejde pare că sciau încotro au să plece. Nu trecu mult și eată și stăpănul lor eși din casă, urmat fiind de nevasta sa și învălît într'o manta mare, de miță neagră, cu o glugă voinicească. Se puse în saniă, pocni odată din harapnic și

* Din Căľindarul Societății pentru cultura și literatură rom. în Bucovina.

bloul situațiunii spre a pute judeca cu o siguranță oare care în privința viitorului.

„Constatăm însă o neîncredere și o preocupare generelă care crește în raport cu mulțimea cesiunilor ce sunt de deslegat și cu greutatea ce se ivesc pe fie care di.

„Este de prevădut că starea aceasta de lucru nu poate se meargă mult timp înainte; o schimbare este inevitabilă.

„Fiva ea făcută pe bazele asigurațiilor de cari vorbirăm despre pacea și liniștea Europei?

„Ținând seamă de deosebitele tendențe și interese cu greu putem crede în asigurarea păcii.

„Judecând mersul lucrurilor, ne temem din contră că neînțelegerile dintre unele puteri se nu sfârșescă prin a da nascere la conflicte între ele.

„Vedem ce se întâmplă astăzi între Austro-Ungaria și Rusia: presa austro-ungară, chiar cea oficială, acuză pe Rusia de propagandă panslavistă în Bosnia și Erțegovina.

„De bună samă c'asemeni acuzări nu sunt privite cu nepăsare în Rusia; ele pot s'ațițe spiritele și slăbească din ce în ce mai mult bunele rapoarte dintre aceste două puteri, ale căror interese în Orient pe cât sunt de opuse, pe atât se pot eși mai tare de o dată și pe neasteptate, în paguba păcii și liniștei generale.

„Rusia și-a vârsat sângele în Oriente și-a făcut în timp de ani mari și numeroase sacrificii; ea nu va vedea prin urmare cu plăcere stabilirea și întinderea Austro-Ungariei în această parte a Europei.

„Slavii din Bosnia și Erțegovina știu foarte bine aceasta, și par a nu se obicini cu stăpânirea austro-ungară ce li s'a impus de tratatul din Berlin, în privința căreia încă de la început s'au arătat cu totul nemulțămiiți.

„Totul atâră prin urmare de modul cum aceste două puteri își vor apăra interesele lor în Oriente, de o neînțelegere între ele și de condițiunile în cari se vor găsi cele-lalte puteri europene în cazul unei asemeni eventualități.

Mai curând sau mai târziu însă, este de temut că interesele opuse ale acestor două puteri au să se isbească, cu toate încredințările de amicită și asigurările lor reciproce.

„Urmările unei asemeni eventualități ar putea să ia proporțiuni neasteptate, schimbând cu totul situațiunea în Oriente și mersul lucrurilor în Europa.

„Eacă pentru ce dîserăm că trebuie să fim prevădători și cu mare

băgare de samă, căci nu scim ce are s'aducă ziua de mâine.

„Ocupați fiind cu afacerile din intru, să nu uităm și ceea ce se petrece în afară.

„Atâtea cesiuni ce sunt de deslegat, atâtea neînțelegeri ce dilnic se ivesc, atâtea tendențe și interese deosebite, sunt tot atâtea preocupări pentru Europa întreagă, de cari noi caută să ținem cea mai mare socoteală, dacă cu adevărat ne îngrijim de soarta noastră și voim să păstrăm pozițiunea ce am câștigat în concertul celorlalte State.“

Rusia și Anglia față cu Rescoala din Dalmația.

Un corespondent al toaiei „Tribune“ din Berlin spune, că Țarul e prea descuragiat și nervos; el numai vrea să audă de reforme constituționale. Partida panslavistică îl domină cu cotul, și după cum susține corespondentul, această partidă va înainta desigur spre sud pe teritoriul politicei esterne. Rusia nu se va angaja direct; dar nu e mirare, dacă și persoanele cele mai supuse vor fi recunoștoare unei partide, care caută să ocupe poporul și se pună mulțimea pe alte gânduri mai puțin sinistre.

„Sântem convinși, că cesiunea bosniaco-serbo-dalmațiană se va întinde mai departe și s'ar pute ca într'o di cabinetele să se ocupe oficial cu „cesiunea influenței.“ De aceea generalul Ignatiev rămâne ministru, pentru ca desfășurarea „Erțegovinei mititele“ să fie garantată.

Cei din Viena știu, că prin București a trecut generalul Doktorow cu doi coloneli din statul major rus; că s'au dus la Rusciuc, de unde vor merge în Serbia și poate mai departe spre sud. Guvernul austro-ungar urmărește de aproape ori ce mișcare din Muntenegru, Serbia și Rusia.

Greutățile, cu cari se luptă Austria în Bosnia și Erțegovina sunt salutate cu bucurie nu numai de presa rusească ci și de foile engleze. Mai ales foile guvernamentale sunt pline de maliție Numai „Times“ e ceva mai rezervată. Fatalitățile, ce întimpină Austria în Erțegovina, dîce foaia cetății, sunt o probă nouă despre pericolele și responsabilitățile unei ancesiuni. Nu e îndoială, că situația din Erțegovina este prea critică și plină de griji; dar măsurile luate de guvern sunt numai măsuri de precauțiune până acum și nu dau un motiv real pentru a ne teme de o rescoală generală. Esperiențele Austriei în peninsula balcanică sunt o învățătură bună

„Hâis Lupanu!“ și strigând astfel, puse funia eară și pe jug, se scutură și se așeză în sania sub ai cărui tălpi foșnia și scârția ometul. Drumul se făcea tot mai greu și vântul aruncându-i nouri întregi de omăt în față îi lua vederile.

El își trase gluga pe cap, se învâli bine și sgribilindu-se într'un ungher de sania, lăsă boii în voia lor. Se dîce că la întunec te duc vitele mai bine și de părerea aceasta era și badea Nică. Merșeră și merșeră și după o călătorie lungă și îngreuitoare ajunseră în pădure. Dar numai că intrară în ea când eată un cârd întreg de lupi s'ar dintr'o visuină. Boii o răped la fugă spre stâncă, dar nu făcură mai mult decât vre o două sărituri, când de odată se deschide înaintea lor o prepaști fără fund. Nu se mai putură opri. Era prea târziu. Un strigăt, un țipăt și alta nimica. — Erau răpădiți atât stăpânul cât și vitele....

Abia într'un târziu, după câte-va oare să trezi bietul nostru om. În giurul său era o întunecime grozavă.

despre necazurile și inconveniente, de cari sunt însoțite ancesiunile. Anglia a trebuit să primească această lecțiune în sudul Africii, Francaia pătesce tot așa în Tunisia, ear Austria se pare, că în cei trei ani de ocupare a Bosniei și Erțegovinei n'a făcut nici un pas înainte, încât acest teritoriu străin să'i fie de vre un folos.

Intrunirea dela Iași a proprietarilor și arēndașilor.

Cetim în „Românul“: Ședința a fost președută de d. Vasile Alesandri. Domnul Grigore M. Sturdza a susținut că legea tocmelelor agricole și a cârciumelor sunt o spoliare a drepturilor proprietății. A adaos că legile comunale și județene propuse au de scop a introduce votul universal și la alegerea Corpurilor legiuitoare; că ast-fel guvernul ar alege prin prefecti și subprefecti deputați și senatori dintre emisarii socialisti, ci cari apoi vor face legi cari vor spolia pe proprietari, le vor lua moșile și pădurele spre a le da locuitorilor.

Atragem aci atențiunea publicului asupra acestui din urmă cuvânt.

Până la Revoluțiunea dela 1848, acesti patrioți boiari când vorbeau de săteni i desemnau supt denumirea de Români. Acum au făcut un mare pas înainte și dîc sătenilor: „locuitori.“

Să mergem dar cu dreptatea și cu libertatea înainte și precum faptele glorioase ale sătenilor au făcut pe acesti patrioți să'i dea și lor acum numele de Români, tot ast-fel se vor fi mândri mâine să se declare și dēnșii locuitori ai acestei țeri ear nu simpli exploatare, și asupritori cum sunt acum israeliții dela cârciumele d-lor din comunele rurale.

D. G. M. Sturdza sîrșii mai adăogând că d. Rosetti prin circularile sale a abrogat legi.

După d-sea vorbi d. Holban care acum ca de multe ori, mai inteliginte de cât cei laltî se încercă a scăpa asociațiunea atător oameni cu fapte și cu idei contrarii de dreptă critică, dîcînd că acea adunare n'are un caracter politic ci pur economic. După aceea, d-lui, care nu este proprietar și nici chiar arēndator, combatu proiectele pentru tocmele agricole, al cârciumelor și cele lalte două, opinând că toată țeara trebuie să le combată în unanimitate ca o peire.

D. Carp lasă să se înțeleagă că Constituțiunea este amenințată; schiță o programă politică și propuse subscrierea unei petițiunii la Cameră prin care să se ceară a nu se vota nici una din aceste patru legi.

Vorbi apoi d. M. Cogălniceanu, făcu istorioul Constituțiunii, începând cu convențiunea dela 1857, apăra lovia de stat și declară că dreptate au toți căți vorbisera până aci; apoi adause că țeranul trebuie rădicat progresiv, că ideea ce a predominant pe d. C. A. Rosetti este bună, dar că mijlocul și legea în sine sunt rele, căci lovesc în interesele proprietarilor, că d. Rosetti este un bun gazetar, dar nu se înțelege în trebile țerei și termină declarând că se unesce cu petițiunea dar că nu o subscrie.

Luând apoi cuvântul d. Lascar Catrgi declară că vorbește pentruca nu prin tăcerea domniei sale să se creadă că aprobă tot ce s'a spus în aceea întrunire și mai cu seamă ideea că trebuiesc modificări progresānde.

Opiniunea sa este că nu trebuie nici o schimbare în legile actuale, ceru ca petițiunea să se adreseze Maiestății Sale, ear nu Camerelor care nu vor face nimic și conchise că trebuie să se pue pe muncă, să formeze comitete prin județe, să corespundă unele cu altele și se lucreze la puțința de a face ca ideile domniilor să se poată aplica.

În ziua de duminică s'a mai ținut și altă ședință, s'a scris a doua petițiune din Iași . . . . s'a aclamat un comitet centrale de 29 persoane și anume d-nii: Vasile Alesandri, Principele Sturdza, Mihail Cogălniceanu, Lascar Catargi, Alesandru Holban, Dimitrie Rosetti, Costache Corjescu, Carp, Anghel, Dimitrie Tacu, Iacob Negruzzi, Alesandru Mavrocordat, Manole Sturzescu, Ciupercescu, Drosu Nicolae, Rosnovan, Gheorghe Tacu, Grigore Cogălniceanu, Leon Negruzzi, Toni, Alesandru Georghiu, Nicu Ganea, Langa, Dudescu, Bonciu, Sculi, Krupenski, Pastia, Iancu Prăjescu.

S'a decis crearea de comitete speciale în județele Moldovei pentru apărerea intereselor agriculturii și proprietății;

și s'a numit o delegațiune de 7 persoane, și anume d nii V. Pogor, D. Tacu, C. Corjescu, N. Drosu, L. Negruzzi, Al. Georgiu și Grigore Cogălniceanu, cari împreună cu delegații județelor să prezinte Parlamentului rezoluțiunile luate și Maiestății Sale respectuoase rugăminte de a avisa la protejirea intereselor amenințate.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Sebeș, în 23 Ianuarie n. 1882. (V). S'a întâmplat. Ce? Ceea ce se

Lupanu și cu Țorilă duceau sania de parcă nu o simțiau. Când eșiră afară din sat, innoptase cu totul. Omătul începă să cadă din ce în ce mai des și vântul împrăscia floacele în toate părțile. Drumul prin țarină, pe unde trebuia să treacă badea Nică, era nebatut și boii trăgeau numai cu încetul, innotând până în pept prin troenele de omăt.

„Greu drum să mai am“ își dîse el și îndemnând boii strigă;

„Cea Țorilă!“ că doar nu esci de ați de eri! Am mai umblat noi pe așa o vreme. Ear Țorilă și Lupanu înțelegând cuvintele stăpânului lor, își mai iuțiau pașii scoțind pe nări lungi nouri de aburi, cari se răspâdiau iute prin întunecimea nopții. Trecură locul numit „Toloca“ și de aici se întindeau trei drumuri, ducând la diferite locuri. Badea Nică care și-a petrecut mai jumătate din viața sa pe țermurile acele, scia drumurile dearestul și ca nu cumva boii se apuce în altă parte, îi luă de funia și merse ca vre o 50 de pași în fruntea lor.

Se pipăi cu mâna pe trup dar nu simția nici o durere. Cădătura n'ucise nicăiri! Achipu! după sania după dragele sale vite, însă nici urmă de ele. Desperarea era la culme. Nu scia ce se creadă. De buimăcit ce era, se făcuse și mai buimăcit. Cercă se pășească, dar picioarele parcă i erau legate. Scoțind din peptul său un lung oftat cădă jos. Cât a stat așa nu se scie, atâtea numai că când s'a tređit, zări lîngă sine un băiat, țiuend în mână un fēlnariu răspândind o lumină tainică și via.

„Unde sunt dragă băețele? Și unde-mi sunt boii cu sania? — întrebă badea Nică. Băețelul însă nu răspunde nimica ci îi făcu semn cu mâna să l'urmeză. Badea Nică să ridică de jos și porni cu pași tremurândi silindu-se din resputeri de a se ține de micul om, care merșea așa de iute de țise părea că zboară. Merșe și merșe prin visunii care de care mai îngrozitoare și i se arētară multe dihānii. Se credea ca e în iad. După o cale lungă și obositoare ajunseră ei în sîrșit la o stâncă mare lîngă care ședea

un om bătrân, alb la păr ca ometul. Acesta zărind că vin, se rădică în picioare spriginindu-se de un toiag de fer, deschise poarta cea de fer și le dădă drumul se treacă. Ca și cum întri noaptea de afară într'o casă în care ard sute și mii de lumini care îți astupă ochii; așa se întâmplă și lui Nică. Numai că trecură poarta și se aflau dincolo de stâncă, când lumina unor rađe vie îi lovi drept în față.

„Omule sau ce ești unde mă duci? Găndesce că am femeu și copii! Dar nu căpeta nici acum vre un răspuns. Nui rămânea lui badea Nică alta nimic de făcut decât să tacă și să meargă. Mai încolo dădură de un loc foarte frumos, unde creștea felurite holde mănoase. Un aer plin de miresuri îi ușura peptul. Ochiul lui alerga dela un loc la altul și toate i se înfășosau așa de mândru încât nu se mai sătura de privit. Merșeau și merșeau dând de alte locuri numai puțin frumoase și încântătoare Badea Nică uitase de femeu și de copii, de sania, de boii, în scurt de totul și ar fi voit cu drag să și petreacă

pare a se fi pus pre aici la ordinea d'ilei: violențele.

În 20 Ianuarie președintele comisiunii, scoalei industriale de aici, Albert Leonhardt, a conchiat în pripă și pre nesciute o ședință a acelei comisiuni. Membrii uimiți sau adunat numai membrul Piso într'aceea a trebuit să se ducă la ședințele Universității din Sibiu.

La verificarea procesului verbal al ședinței trecute s'a desvoltat numai decât eară o discuțiune *non plus ultra* și foarte caracteristică.

Procesul verbal a fost redactat-conform adevărului gol și curat.

Cu toate aceste bietul președinte cu toată puterea voia să se scrie în protocol, ca el ar fi spus numele acelor candidați de instructori la școala industrială pentru cari a votat el (cu ședea secretă) și că la finea ședinței ar fi enunțat în toată forma, și ca conclus, că cutari și cutari candidați sunt aleși. În adevăr însă n'a făcut nici una, ci a enunțat, ca acest rezultat al votării se va comunica spre decider (incompetentului) oficiu central.

Dar de ce a vrut președintele forțarea unui astfel de protocol? Pentru că el ca președinte (?) al magistratului, cu toată graba a scris ce va fi scris comitelui săsesc despre acea alegere, și acela din motive anumite binecuvântate, cari le vom desvêli toate frumusețea la timpul său, pre cale telegrafică a dispus și a enunțat, că el întăresce pre candidații acelei părți, la care parte a ținut cu votul său și președintele.

Mai mare piramidalitate ca aceasta nu s'a putut face. Și ca se fie cu coarne s'a făcut telegrafice (dacă acel telegram nu este acuma vre o abuzare din partea unui păcală.)

Toți membrii prezenți au votat. Votarea a fost secretă cu ședule în urnă. Resultatul este paritate de voturi. Dărinator nu este pentru că președintele și dade votul. Și cu toate aceste a decide telegrafice din alt oraș, că aceia se întăresc pentru cari a votat președintele. La aceasta se cere sau mai multă lumină ca a soarelui, s'au apoi căpățina cel puțin a unui crivoscian, căci noi de pre aici cu capete și suflete normale nu înțelegem și nu ne pricepem la de aceste.

Destul, că președintele avea această telegramă, acest pas — plenipotență generală în busunariu, și nui pasă nici de Han-tătar. El se nisuiă numai se și cărpească protocolul conform acelei ordinațiuni fredericiane.

Membri români, vedând cum merg trebile, vedând că au ajuns la gradul ultim, aproape de dreptul pumnului, convingându-se, că discuțiunea cu armele adevărului și a onestității este absolut zadarnică, vedând că parochul luteran, om septuagenar pre lungă toată rușinea, ce a tradat-o prin tăcerea sa, totuși contribuie la

aici rămășița d'ilor sale. Când era el încă băiat aușise despre țeri frumoase și rōditoare și eată! acum se află el singur în așa o țeară. Se simția așa de bine, era atât de fericit! Cu capul în sus cu ochii roată în toate părțile pășia el tot înainte. Mult ar fi întrebat dar n'avea de cine, căci soțul său n'avea chef de vorbă.

— Veniră într'o vale în care în florea sute de flori, care din care mai frumoase. Unele erau micuțe, altele înalte ca bradul, toate însă sloboșiau un miros atât de plăcut încât nu-ți venia să te duci de lungă ele. Colo mai jos în vale curgea un pă-răuț așa de linu și apa-i era așa de curată încât te vedeai ca într'o oglindă.

(Va urma.)

astfel de dripiri, și știind că la votare președintele în ce mod va dărma, s'au hotărît a nu contribui absolut din partea lor la o asemenea redactare de protocol și verificarea lui.

Notariul comisiei Dl Dr. Isacu, care nu scia că în dosul lui și pre ascuns președintele poartă corespondențe oficiale și absolut conduse de tendențe de partidă, a dechiarat, că el numai adevăr a scris în protocol, neadevăruri nu vrea se scrie nici se verifice și fiind că de acestea se pre-tinde și acum dela început dela el, el nu va faci-o ci va resigna și ca notariu și ca membru din o astfel de corporațiune.

La aceasta apoi a demisionat și ambi protopopi bătrâni, domni Ioan Deacu și Ioan Tipeiu.

După aceea rămânând numai ei, și riđend în pumii că lea succes violența au făcut ce au vrut. Și au verificat după plac protocolul, au împărțit oarele. etc.

Ce va mai fi vom vedea. De va merge tot așa apoi mă tem că revașul se va umplea de tot.

Recomandăm acest cas guvernului și se vadă și el cum se păcătuiesc pre contul lui, și în ce mod lucră aici reprezentatele seu spre împăcarea oamenilor, chiar acum în aceste timpuri volburate.

Lugoș, 17 Ianuarie 1882. (Congregațiunea comitatului) Caraș-Severin convocată încă de Tabajdy pe 16 Ianuarie s'a ținut la 16 și 17 Ianuarie fără de numitul comite suprem. Adunarea a fost bine cercetată.

Înainte de a intra în meritul raportului despre această adunare premitem că într'ensa s'au discutat obiecte însemnate pentru noi Români și s'au rezolvit în favorul nostru — un lucru rar acesta, fiindcă noi sântem în minoritate.

Într'o conferență prealabilă partidă română a stabilit atitudinea și modul de procedere pentru fie care cauză și s'au designat propunătorii și oratorii. Aceștia s'au arătat demni de rolul ce l'au luat asupra sa. Fisiognomia adunării în genere era: În fețele contrarilor iritațiune febrilă și nesigurantă — ear' la oamenii noștri încredere și mulțămire. Ai noștri au purces compacti și cu deplină conștiință de scopul lor.

După aceste facem se urmeze raportul despre decursul adunării.

Vice-com. Patyánszky îndreptat de comitele suprem cu agendele congreșiei dă cetire rescriptelor ministeriale, prin care Tabajdy s'a suspendat din postul seu de comite suprem al Caraș-Severinului, și scri-soarea de adio a lui Tabajdy și propune ca congreșiei să se exprime mulțămire pentru activitatea lui.

În numele partidei noastre C. Bre diceanu face următoarea propunere:

„Din partea noastră credem că „acte ministeriale, la a căror decretare nu avem nici o influență, trebue se le luăm simplu la cunoscință. „Tot aceasta avem să facem și față „cu activitatea fostului comite suprem „căci fie care partidă are datorința a „lua pozițiune față cu activitatea comitelui suprem sub durata funcțiunii sale — noi ne am lămurit pozițiunea noastră la toată ocasiunea „cât a funcținat d. Tabajdy. Aceasta „a fost corect și parlamentar, drept „aceia nu află de lipsă ca să se voteze „vre-o manifestațiune spre caracterizarea activității fostului comite suprem. Propunerea mea e ca: Congregațiunea se ia la cunoscință, rescriptele ministeriale și scri-soarea de adio a dlui Tabajdy.“

Nefăcându-se contra propunere congreșiei a primit aceasta cu unani-

mitate. Acesta a fost primul semn de șovăire în atitudinea partidei contrare.

După ce s'a cetit raportul vice-comitelui și al comisiei de scontrare s'a pus la ordinea d'ilei alegerea unui jude în Bogșa în locul dlui Antonescu care e ales deputat dietal. Substitutul dlui Antonescu a fost faimosul Paradayser, un individ obscur și problematic importat de fericitul Tabajdy contra voinții noastre. Noi l'am combătut la timpul său cu toată rezoluțiunea dar fără rezultat pentru că creaturile lui Tabajdy l'au primit cu entusiasm. În adunarea de acum tot aceleși creaturi i-au dat drumul lui Paradayser cu același *aequo animo*, cu care l'au primit. Numai 3 aderenți i-au dat votul. Candidatul partidei noastre d. adv. G. Martinescu a intrunit 85 de voturi, T. Fabry (nepot al ministrului Szende) 145, eara Paradeyser, cum am amintit deja, 3 voturi. Această cădere rușinoasă a favoritului lui Tabajdy e cu atât mai remarcabilă cu cât Tabajdy fiind sigur de sucursul turmei sale dresate, a denumit de vicesotariu în locul lui Paradayser pe altul de definitiv, voinđ prin aceasta a forța alegerea lui de pretor. Spre acest scop d'insul a făcut și încercări de corteșire înainte de a pleca de aici.

Acest rezultat a fost zdrobitor nu numai pentru aderenții lui Tabajdy ci chiar și pentru majoritatea ce a ales pe Fabry. Membrii frunțași erau consternați pentru depravațiunea ce a cuprins partidă.

Acest post de jude administrativ, este aș treilea, care dela venirea lui Tabajdy s'a suplinit cu un neromân Mai înainte era ocupat de un Român.

La alegerea membrilor în comitetul administrativ a învins partidă noastră alegându-se I. Hațeg, Fil. Musta și C. Bre diceanu.

Dl. Vicecomite surprins fiind de acest rezultat a aflat cu cale a încheia ședința — pentru a câștiga timp și a da lucrurilor altă direcțiune, dar a doua zi când s'a discutat cauza înființării gimnasiului român în Caransebeș a avut o surprindere și mai neplăcută.

Comitetul permanent a propus să se esmită o comisiune, care se cerceteze: oare nu vor suferi scoalele elementare populare prin detragerea venitelor dela fondul grănițesc, și după ce comisiunea va raporta asupra rezultatului cercetării sale cauza se se discute în merit.

T. Hațeg arată într'o vorbire temeinică că congreșiei nu are alt drept decât se ia la cunoscință otăririle sau declarațiunile comunelor, fiind că acelea sânt conform legii și se țin între marginele literelor fundamentale. Inspectorul scolar, Suttag și alți 3—4 romanofagi se svercoliau și frământau arătându ne că nu le convine că vom și noi se ne cultivăm.

I. Ioanaș prin o mulțime de argumente potrivite face de ris pe preținșii purtători ai civilizațiunii și pe privilegiatii educători ai poporului.

Dintre oratorii următori relevăm cuvintele dlui G. Băiaș comerciant în Caransebeș care le d'ise dlor contrari:

„Am fost grănițeri și am trăit „sub absolutism ca cetățeni onesti și „bine meritați pentru țeară și împărat „acum chiemați fiind a ne împărtăși de „libertățile constituționalismului vedem „că nici cele mai drepte cereri nu ni „se împlinesc, și la cele mai vitale „cauze ne puneți neconținți pedeci „va se dică: ne ați dat traista plină cu „legi drepturi și libertăți, dar când „vrem să ne folosim de ele, o închi- „deți dinaintea noastră. De o asemenea împărtășire de constituționalism „vê mulțămim.“

Oratorii insinuati din ambe părțile au renunțat la cuvânt și discușiunea s'a încheiat; noi eram siguri că

după lege și după numărul oratorilor nostri am învins, eară votarea nominală era vorba că nu se va cere. Hațeg în cuvântul de încheiere nimicesce cu desăvârșire atacurile contrarilor. Într'aceea dl fisc. comit. Licsek și presid. sedriei orfanale Iakabfy s'au decis a cere votare nominală. Și togma când președintele voia se enunție decisiunea în favorul nostru dl fisc. Licsek prezentează presidentului congreșiei o hârtie, prin care cere împreună cu alți 9 membri votare.

După aceasta manevra se nasce un sgomot strigând toți „voim se mai vorbim“ etc. ear adv. I. Nedelcu observând necorectitatea hârtiei de votare cere ca să se cetească numele acelor 10, cari cer votare nominală.

Președintele ordineaază aceasta cetire; al treilea nume scris pe ea a fost Fr. Witman.

Acest domn auđindu-și numele, îndată a strigt: „eu nu am subscris aceea hârtie eu nu am cerut votare!“ — După aceasta enunțațiune deodată se sculară toți depre scaune strigând „Acțiă! acțiă! fiscului falsificători!“ O spaimă cuprinse pre toți.

Președintele luă hârtia de votare, o rupse în contra protestărilor noastre, și enunția ca conclus, că propunerea lui Hațeg s'a primit, eara aceea a comisiei permanente e respinsă.

Capii nihilistilor înaintea tribunalului.

(Încheiere.)

Lebedewa este teroarea încarnată o ediție rusească a petrolistelor din Paris.

Oloweinkowa este, cum se susține, de o frumusețe seducătoare și ca atare servia partidei. Unde se cerea de a ademeni pe cineva, de a îndemna pe cineva, de a încurajia pe un laș, de a îndemna pe cineva, la lucru, aci ea vinea în ajutor și făcea pe ori-care un instrument supus și orb, ajungând astfel la scopul dorit de partidă.

Mai putem aminti și pe evreul Izik Aaroukik, care conducea propaganda printre Căzaci. Deci dintre acusați 5 bărbați și 2 femei sânt dintre nobili. Cele-lalte două femei și 13 bărbați sânt din diferite clase sociale, dar nici un țeran. Cel mai bătrân e în etate de 34 ani, cel mai tiner are 20 ani; dintre militari e unul numai ofițerul de marină Suchanow.

Actul de acuzare precisează 11 diferite atentate, din cari opt contra vieții împăratului Alecsandru II. Acestea sânt: 1. Atentatul din 2 Aprilie 1879; la acesta e acusat că a participat Mihailow; 2. Atentatul pe linia fierată dela Odessa în vara din 1879 — complici: Kolotkevici, Frolen, Merculow și Lebedewa; 3. Atentatul dela Alecsandrowsk la 18 Noemvrie 1879 — complici: Issaiew, Tetiorka și Jakimova; 4. Atentatul pe linia fierată Moscva Kursk, o di mai tîrziu — complici: Mihailow Baranikow, Issaiew, Merculow, Aaroukik; 5. Esplosiunea din palatul de earnă la 5 Februarie 1880 — complici: Issaiew; 6. Așezarea minei la podul de piatră — complici: Mihailow, Baranckow, Issaiew, Merculow, Aaroukik; 7. Atentatul dela 1 Martie 1881 — complici: Koloskevici, Triogonia, Baranikow, Suchanow, Frolenko, Issaiew, Emelianow Ticinin, Langhanns, Oloweinkowa și Jakimova; 8. Pregătirile pentru un atentat în stradele Odesei în primăvara din 1880 — complici: — Issaiew, Merculow, Statopolski și Jakimova. Acest atentat despre care nu transpirase nimic în public a fost proiectat de Perowskaia și de Sablim, care trăia cu Iesse Helf-

mann și care s'a împușcat însuși și împăratul era să fie ucis printr-o mină în primăvara din 1880 în trecerea prin Odessa când mergea spre Livadia. Spre acest scop conspiratorii închiriaseră o casuță într-o stradă strimțată ce conducea spre locul de imbarcare a vasului imperial „Livadia“ și de aci au început să sape un coridor minat. Din întâmplare împăratul a venit cu trei zile mai înainte la Odessa, de cum era asteptat și a trecut prin stradă fără ca mina să fi fost gata. În aceeași zi conjurații au părăsit casa. Numai după câteva săptămâni vecinii au informat poliția, că locuitorii acelei case au dispărut. Poliția a venit și a găsit săpăturile începute, dar fără a bănui ceva! Dar într-acestea poliția din Petersburg a aflat despre atentatul nereușit, a pus să se cerceteze și s'a convins despre adevărul informațiilor.

Afară de atentatele asupra vieții țarului, se vor mai judeca: 9. Omorirea generalului Mezentzew; complici: Baranicow; 10. Furtul de milioane din casa coroanei din Cherson în vara anului 1879, complice: Ferentiewa; 11. Încercarea nereușită de a jefui casa coroanei din Chișinău complici: Frolenko, Merkulow, Fridensohn și Lebedewa.

Cei doi acuzatori: Procurorul general Murawiew și procurorul Ostrowski au împărțit ast-fel între ei cele 11 capete de acuzare: Murawiew acuză în punctele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, și 9, iar Ostrowski în punctele 8, 10, și 11. Publicul nu va fi admis la proces. Acesta va dura mult, cel puțin o săptămână. Sunt citați 60 martori. Până acum s'au numit numai doi apărători: Spassovici pentru Trigonă, Gerard pentru Lustig. Actul de acuzare cuprinde 31 pagini tipărite și e compus de minune. Pentru teci acuzății se propune pedeapsa cu moarte.

Varietăți.

* (Dela casinul general din Icc.) Edarea biletelor de masce la balul costumat al casinului ce se va ține în 1 Februarie n. va avea loc (pentru membri și pentru invitați) în 31 Ianuarie și 1 Februarie în încăperile bibliotecii casinului dimineața dela 9 până la 12 oare și după amiază dela 3 până la 5 oare.

Sorțirea logelor la balul costumat al casinului din 1 Februarie 1882 se va face în casin în 30 Ianuarie la 3 oare după amiază.

* (Transport de persoane.) Dela 1 Februarie an. cur. se vor transporta între Mediaș și Făgăraș și persoane cu trăsuri postale.

Prețul de călătorie pentru o persoană e 5 cr. de kilometru, pentru călătorie încoace și înapoi 7¹/₂, și anume dela Mediaș până la Bêrghis 1 fl 20 și în deretru 2 fl 10 cr. dala Bêrghis până la Agnita 45 cr. și în deretru 68 cr.; dela Agnita până la Cincu mare 1 fl 5 cr. și în deretru 1 fl 58 cr. dela Cincu mare până la Făgăraș 95 cr. și în deretru 1 fl 43 cr.

Pachetele mai mici de 15 kilogr. sânt scutite de taxe pentru fie care pachet dela 15 kil. în sus se plătesc 3 cruceri.

Mersul trăsuri postale pe linia numită e normată astfel:

Pleacă dela Mediaș (în legătură cu trenul de persoane ce sosesc dela Budapesta) la 5 oare 30 de minute dimineața; dela Bêrghis la 9 oare 25 minute în. de amiază; dela Agnita la 10 oare 55 min. în d. am.; dela Cincu mare la 1 oară 55 min. d. am.; sosesc în Făgăraș la 4 oare 25 min. d. am.; — pleacă dela Făgăraș la 5 oare 20 de minute dimineața; dela Cincumare la 8 oare 5 min. în de am.

dela Agnita la 11 oare 5 min. în. de am.; dela Bêrghis la 12 oare 30 min. d. am.; sosesc în Mediaș la 4 oare 15 minute d. am. (în legătură cu trenul accelerat ce merge la Budapesta.)

Pasageri se primnesc la oficiile postale din Mediaș, Bêrghis, Agnita, Cincu mare și Făgăraș.

* (Necrolog.) Vasile Matei, paroch în Sintesci, și membru scaunului ppopesc în Făget, cu inima înfrântă de durere aduce la cunoștință, că mult iubita sa soție Antifa Matei n. Gruescu, în urmarea unui morbo greu de pept de 5 zile, își dede nobilul seu suflet în mâna creatorului în 6/18 Ianuarie an. cur. la 10 oare noaptea, în al 48-lea an al etății și 28 al fericitei sale căsătorii. După repusata a ramas 5 prunci, cari o deplâng, și anume: Partenie Matei teolog în anul prim în Caransebeș, Terentie Matei, studinte de a II-a clasă gimnasială în Lugos, Amalia Matei căs. cu Ioan Iovanescu, sergent în rezervă, Ana și Eva Matei ca fice, — apoi uumeroșii consângeni Ioan Matei, preot în Margina cu fiul seu Iosif pădurari. Atanasie Emanuel, paroch în Bichigi cu soția sa Versavia și fiul lor Petru stud. de a II-a clasă gimnasială în Lugos, Iosif Dalici, paroch în Capolnaș, Atanasie Fileriu, docinte în Sintesci cu soția sa Haritina n. Gruescu și fii lor. În mormântarea s'a severșit după ritul bisericesc gr. or. în 9/21 Ianuarie a. c. la 2 oare d. a. Fieci țerina ușoară și memoria eternă.

* (Despre „cearta dintre Grecii și Români din Brașov.“) „Kr. Ztg. comunică următoarele: Casa de lângă târgul cailor a comunei bisericesci gr. or. de aici a fost Sâmbătă după amiază spectacolul unor scene turbulente. Presupunem că cetitorii nostri cunosc cearta ce domnesc de atâția ani între Românii și Grecii de aici cu privire la averea bisericescă, care până acum a fost administrată numai de Grecii.*). Sâmbătă înainte de amiază vice-comitele comitatului Brașov s'a infățșat în cancelaria bisericesci de lângă târgul cailor și a sigilat Cassa Wertheimiană ce se află acolo. După amiază vice-comitele împreună cu vre-o câți-va domni s'a dus de nou în localul numit al bisericii grecesci pentru a transporta cassa de acolo. Părinții bisericesci și unii membri ai comunei bisericesci grecesci cari erau de față în biroul lor refuseră vice-comitelui estradarea cassei, acesta se vedu deci nevoit a trimite după asistență. Îndată se și infățșară 12 gendarmi și 6 sergenți de poliție, Grecii declarară în fața acestei puteri armate că sânt silți a se supune forții, dar cerură să se ia un protocol, în care ei accentuară, că se supun numai forții. După aceasta s'a sigilat și odaia în care se află cassa și s'a pus la ușa bioului un sergent de poliție.

*) Se vede că nici „Kr. Ztg.“ nu știe despre ce scrie. Nu e vorba de avere, ci e vorba, că comuna bisericescă gr. or. din cetate se administreză în sensul asedămintelor bisericesci gr. or., dar nu de vre-o câți-va indiviți preținși Grecii, cari vor se dispună de biserică ca de moșia lor privată. Red. „Tel. Rom“

Sciri din urmă.

Țiarului „Egyetértés“ se telegrafează dela Cetimie, că acolo a sosit d-șoara Alice Hurley, o engleză și a descălecat la senatorul Petrovici, capul partidei acțiunei. D-șoara stăruiesc pentru acțiune contra Austriei și a promis un scurs de 10,000 napoleoni în aur, dintre care 1000 a și dat ordin a se plăti la mâna lui Petrovici. Ea voesc se organizeze o bandă de 500 oameni; doresce ca banda se o recruteze, nu dintre Mun-

tengreni, ci dintre locuitorii țerilor austro-unguresci.

Aceluiași țiaru se telegrafează dela Ruscuc, că acolo de un timp încoace, băjbăe de oficio și suboficioieri rusesci. Acestia vin cu drumul de fer până la Reni. De aci trec pe corăbii de resboiu la Ruscuc. Mulți trec în haine civile pe la Giurgiu. Propellerii de la Giurgiu țic că de mult n'au avut căutare așa câștigaoasă ca acum.

Bibliografie.

Novela din popor de I. Slavici. Editura librăriei Socec & Comp. (Prețul 4 lei, leg. eleg. 6 lei.)

În anii din urmă au început a se ivi, ca ciupercile după o ploaie caldă, o mulțime de cărți, cea mai mare parte traducțiuni din limba franceză, mai puțin din cea germană, cari de cari mai voluminoase și cu titluri mai seducătoare. Sânt romane, novele, biografiile celor mai grozavi bandiți, descrierea crimelor celor mai oribile și odioase, cari toate promit indulgenței cetitor petrecere, și cari, iar toate, au un singur efect, de-a învenina inima și imaginațiunea mai cu seamă a tinerimei. Astfel de aparițiuni efemere sânt o adevăretă plagă pentru societatea și pentru națiunea noastră, care este cu literatura ei încă în față, și abia în ultimii decenii a lucrat pe acest câmp vast cu o străduință oare care.

Cu câtă bucurie trebuie să salutăm dar un op, scris într'o limbă curat românească, și care conține scene din viața poporului român, așa cum trăiesce, cum iubesc, cum ureauce el. În „Novela“ d-lui Slavici, cetindu-le simțești împreună cu eroii și eroinele fiecărei din trênsele toate fazele prin cari trece sufletul lor. Caracterele sânt desemnate cu o adevărată măiestria. Cine a cetit d. e. prima novelă „Popa Tanda“, parcă 'i vine prin gând că un asemenea Popă a mai întâlnit el în viața sa, parcă prin un asemenea sat a mai călătorit. Așa și cu celelalte povești: „Gura Satului“ (care am citit'o în unul din cele mai renumite jurnale nemțești) conține caractere neaoșe românești, cari par a dispărea acum. Simți cum îți bate inima gândindu-te la „Mihul Saftei“ și la copila lui etc. etc.

Asemenea scene pline de farmec și vieță, de întristare și bucurie, de veselie și mânie, de dragoste și ură, găsăm în „o vieță pierdută“ la crucea din sat, „Scormon“ „Budulea Taichii“ și „Moară cu noroc.“ — Când am ajuns la sfârșitul cărții mi-a părut de un simplu lucru rău: nu am 'nainte'mi: „Urmare la Novela din Popor.“!

Novela d-lui Slavici merită toată imbrățșirea din partea publicului și ar fi de dorit ca să se găsească în fiecare bibliotecă de casă.

Mi rămâne de vorbit despre edi-

tura cărții. Aci este destul dacă notez că este tipărită în stabilimentul d-lor Socec & Teclu și editată de librăria Rocec & Co. Exteriorul cărții e prea plăcut, hărta bună și tipariul foarte limpede și curat.

„Aleg.“ C. P.-i.

Bursa de Viena și Pesta Din 26 Ianuarie 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur	116.50	116.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ungh.	88.—	86.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ungh. . .	108.50	108.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ungh. .	98.—	—
Împrumutul drumurilor de fer ungh. .	121.—	121.—
Obligațiuni ungh. de rescumpărarea pământului	96.—	94.—
Obligațiuni ungh. cu clausulă de sorțire	94.—	92.—
Obligațiuni urbariale temeșiane .	94.—	93.—
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	93.—	92.—
Obligațiuni urbariale transilvane .	95.—	94.—
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	95.—	—
Obligațiuni ungh. de rescumpărarea decimeii de vin	—	94.50
Datorie de stat austriacă în hărție	73.50	72.25
Datorie de stat în argint	75.—	73.25
Renta de aur austriacă	91.80	91.25
Sorți de stat dela 1860	129.75	129.—
Acțiuni de bancă austro-ung. . . .	812.—	810.—
Acțiuni de credit austr.	279.50	277.—
Acțiuni de bancă de credit ungh.	267.50	265.—
Sorți unghuresci cu premii	112.—	112.—
Sorți de regularea Tisei	107.—	107.50
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	99.30	99.30
Argint	—	—
Galbin	5.61 ¹ / ₂	5.62
Na. oleon	9.53	9.53
100 marce nemțești	58.55	58.60
London (pe polița de trei luni)	119.70	119.50

Nr. 401 [3] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parochiei vacante Buceș de classa a III. din protopresbiteratul Zarandului neconcurând nimenea la primul concurs, conform hărției Veneratului Consistoriu dto. 26 Noemvre Nr. 3647 B. 1881 se escrie a doaua oară concurs cu terminul până la 31 Ianuarie 1882.

Emolumentele sânt:

Venitele parochiali în sumă de 313 fl.

Petenții au de a-și așterne concursul proveđut în sensul statului organic și al regulamentului pentru parochii din 1878 la subsemnatul oficiu protopresbiteral în Brad: (Hunyádmegye) până la terminul indicat.

Brad. 24 Decemvre, 1881.

George Părău m. p.,
adm. protopr.

Nr. 27—1882. civ. [10] 2—3

Publicațiune!

Stefan Csiki, posesor în Zageru și soții lui, înaintând contra întregului posesorat de acolo petițiune pentru concesiunea regulării hotarului, s'a pus ca termin de pertractare ziua dela 10 Martie 1882 la 10 oare înainte de amiază în comuna Zageru în casa comună, la care pertractare pe calea publicațiunei s'invită toții interesații cu aceea observare, că părțile absente se privesc că consimt cu regularea.

Din ședința tribunalului reg. din Elisabetopolu ținută la 10 Ianuarie 1882.

Nagy m. p.,
pres.

Butal m. p.,
notariu.

Zambach și Gavora,

în Budapesta strada Vașului (Vaci utcza) Nr. 17.

Fabrică de vestminte și recuisite bisericesci
de rit catolic și grec.

Felon sau Odejdie,
sacos stihare, dalmatice, baldachine, pra-pori, flamuri, covoare
de altare, potire, liti-

ere, cădelnițe, pacifice, candelă, policandredre, ripide, chivot, Evanghelie, etc.

Steaguri de societăți și pentru manufacturiste.

Comandele se escutează prompt

Obiectele care nu convin se schimbă. [157] 18—30